

Örgütsel Davranış

Örgütlerde Öğrenme

Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Örgütlerde Öğrenme

Öğrenme:

- “Kişide istediği sonuca ulaşmak amacıyla hareket etmesini engelleyecek çeşitli eksiklikleri tamamlamasını sağlayacak bir süreç”
- Hayatın her sürecinde öğrenme
- İşyerinde öğrenme
- Öğrenmenin örgütsel yapılanmadaki olumlu rolü (güdü, performans)

Sosyalizasyon (öğrenim) :

- İşe yeni giren veya iş değiştiren işgörenlerin yeni işi öğrenmeleri için hazırlık süreci
- Belirli bir çevrede yetişkin yaşamına temel hazırlık süreci

Gelişim:

İşgörenin potansiyelinde var olan yetenekleri ayrıntılı olarak ortaya çıkarmak, göz önüne sermek için yapılan eylem

Eğitim:

Öğrenimin belirli bir işe özgü türü

Örgütlerde Öğrenme

Öğrenme:

- “Doğrudan ya da dolaylı deneyimler sonucunda kişinin mevcut ya da potansiyel davranışında meydana gelen kalıcı değişiklik”
- Öğrenmenin gerçekleşmiş olması için değişimin kalıcı ya da uzun süreli bir değişim olması gerekir.
- Öğrenme davranışı ya da potansiyel davranışı etkiler.
- Öğrenme sonucu oluşan değişimler, doğrudan ya da dolaylı deneyimlerin sonucudur.
- Öğrenme somut olarak gözlenen bir süreç değildir.

Örgütlerde Öğrenme

Öğrenme Kuramları

1. Davranışçı kuramlar: öğrenme, uyarıcı ile davranış arasında bağ kurularak gelişir ve pekiştirme ile davranış değiştirme gerçekleşir

- Klasik koşullama
- Edimsel koşullama
- Toplumsal öğrenme

2. Bilişsel kuramlar: öğrenme zihinsel bir süreç olarak da gerçekleşir. Zihin kendine ulaşan bilgilere anlam bulmaya çalışır.

3. Duyuşsal kuramlar: öğrenmek yani bireyin kendini yeniden yaratması için davranış, duyuş ve zihnin birlikte değişmesi gerekir.

4. Beyin temelli öğrenme kuramları: çocuklarda hücre topluluğu ve yetişkinlerde faz ardışıklığı ile öğrenme

Örgütlerde Öğrenme

KLASİK KOŞULLANMA

Ivan Pavlov deneyleri:

Et, boş tabak, zil ve salya

Koşulsuz uyarıcı: yiyecek verilmesi

Tepki: salya salınımı

Koşullu uyarıcı: zil

Pekiştirme: koşulsuz uyarıcı ile koşullu uyarıcının sürekli birlikte verilmesi aradaki bağı pekiştirir. Tepki de bu arada kuvvetlenir, hatırlanır.

Sönme: koşulsuz uyarıcı kullanılmaması durumu

Kendiliğinden geri gelme: sönen davranışların bir şekilde yeniden canlanması

Genelleme: belirli bir uyarıcıya koşullanan tepki, ilk uyarıcıya benzer tepkiler verildiğinde de ortaya çıkabilir.

- Öğrenme koşullandırılmış bir tepkidir.
- Kuramlar öğrenmenin belirli parçalarını açıklayabilirler.

Öğrenme etkileşim ve deneyimler ile kendiliğinden oluşabilir; dinamiktir ve rastgele olabilir.

Örgütlerde Öğrenme

AMAÇSAL (EDİMSSEL) KOŞULLANMA

- Deneme yanılma yolu ile öğrenme
- Bazen öğrenme, olumlu sonuçlar alınan bir davranışın tekrar edilme eğiliminin yüksek olmasıyla ya da olumsuz sonuçlar doğuran davranışlardan kaçınma yoluyla da gerçekleşebilmektedir.
- **Pekiştirme :**
- Bir davranışın tekrar etmesine ya da etmeyerek engellenmesine yol açan her şey

Pekiştirme Türleri

- Olumlu pekiştirme
- Olumsuz pekiştirme (kaçınma)
- Söndürme
- Cezalandırma

Örgütlerde Öğrenme

TOPLUMSAL ÖĞRENME

- İlk aşama kişinin modele ve onun davranışına dikkat etmesidir.
- İkinci aşama akılda tutma aşamasıdır.
- Üçüncü aşama yeniden üretme aşamasıdır.
- Son evre pekiştirme evresidir.

BİLİŞSEL ÖĞRENME

Hayvan çalışmaları

- Ödül beklentisi deneyimi
- Yer öğrenmesi deneyimi
- Davranışsal tepkiyi ve zihinsel faaliyetleri öğrenme
- Gizil öğrenme (öğrenme süreci içerisinde kendini göstermeyen daha sonraki bir anda öğrenilen davranışın ortaya çıktığı durumlar)
- Koşullanma aracılığı öğrenme ve bilişsel öğrenme birbirini tamamlayıcıdır.

Örgütlerde Öğrenme

ÖRGÜTLERDE ÖĞRENME

- Öğrenmenin nasıl gerçekleştiğini ve davranışları nasıl etkilediğini yöneticilerin bilmesi gerekir.
- Eğitim çabaları öğrenmenin doğasına ve ilkelerine uygun olmalıdır.
- Öğrenme sürecinin iyi bilinmesi, işgörenlerin güdülenmesinin anlaşılabilmesini sağlar.
- İstenen davranışların sağlanabilmesi için öğrenme kuramlarındaki ilkelerin uygulanması
- Çalışanların değerlendirilmesi ve ödüllendirilmesi

Öğrenen Örgütün Temel Nitelikleri

- Yöneticileri kendi eğitim gereksinimlerini belirlemeleri için teşvik
- Yöneticilerin kendileri için öğrenme amaçları belirlemede istekli olması
- Geri bildirim tüm işgörelere verme
- İşçilerin işyerinde öğrenme olanaklarını sağlamada teşvik
- Örgütteki aşırı benimsenmiş durumlara karşı sorgulayıcı davranış tarzı yaratma
- Yanlıslardan ders çıkartma